

«Келесін»:

Ойнеке би білдім болынға баспасты!

Б.Д. Седяков

2021 жыл

«Бекітешін»:

«Балбұлак» мектепке дейнігі үйымы мемлекеттік коммуналдық қазыналық қасторбының:

Х.К.Катжанова

08.08.2021 жыл

«балбұлак» мектепке дейнігі үйымы мемлекеттік коммуналдық қазыналық қасторбының
ересек тобына ариналған «Шебер бұлдыршылар» бағдарламасы,
(Варнативтік бағдарлама) 2021-2022 оку жылы

Тәрбиеші: А.К.Коблан

Карағұтак аудыны
2021 жыл

32	«Денінің сау болсыны»	Сөзлеу белсенділігін жөнгілдіру. Балаларда салуатта омір салтамасы ганаистырылған соғ байтының көңілтү, дене тәрбесі тұралы аңебін шынартмалар колдану.	Плакаттар, суреттер, канатты соғтер, мактау қазазары, балық, монпак, күрсү, лоп,...	Сұрак-жазаудан, әнгімеледен,
33	«Әдемін бала-арлы балдар»	Балаларда күштілішінде, үйкендерді стабиллауга, көмексөздеуге үйргету, жақсы қасиеттерді бойна сиіріп, жоман қасиеттерден жиремен сезімін дамыту. Адам бойнанданды унамды, үнамсыз қылымтардың айнара отырып адеп алғыссеін бойна дарыту, тіл байтыны, таныма белсенділігін артыру.	Жақсы мен жаманда ажыратып, Слайд.	Д.О. «Оғобаста» сыйбықтар.
34	Адамгерлік «айнасы»	Күштілілік, тазалық, зерттілік, комек беру, достыл, жақсылық, ар-үят, қызымет ету, имансылтық, шабабтылых, сәні, жерін сую – адамгерліліктің басты үстеліншіздары екенин үйнедіра отырып, окуныштардан бойна алаңгерліккің сиірү.	Интербелгелі текта, слайд.	Әнгімеледен, түсініліру, әнгімелуден, сұрак-жазаудан.
35	«Менниң сүйікігі «балаңшыма»	Балаңшыма леген суйенештілігін дамыту, езін балабакшына үжілімнен мүнисікесінін санжына сінір досыстық карым-катаңасын сезімдеріне тәрбие туру.	Күлпештектар, тажайыл корап пен сиңарлы сандакана. Балабакшыга байланысты суреттер.	Әнгімелуден, сұрак-жазаудан, дақтикалық ойын; «Күлпештектарды ажырат»
36	«Табиғатты аялайык»	Балалардың табиғатты аялу тұралы түсініктерін көңілтү. Тұран жерге деген суйенештілігін дамыту. Мәбіншілдік аялауға тәрбие туру. Табиғатқа деген кариам-катаңасын дамыту оны сүрге тәрбие туру.	Тажайыл бойынша суреттер, видео – слайд, теледидар.	ТРИЗ әлсі, саяхат, әніме, түсініліру, көрсету, сұрак – жауаптар.

36 сағат
Барлығы

Бағдарламмалық оқекілір:

Сабоштык, кашыр, ермексөз касиеттерімен таныстыруда жылғастару: сабоштык жұмысқа, белгі алуға, иел мүсіндер жасауда болады.

Сабоштык, кашыр, жашу, жашу, созу гасилерін колдана отырып мүсіндеуе үйрету,

Кесекті алған арасында және жыбылтықта түз және домақтау арқылы илеу іске көрініп жеткізу.

Болшектері бірнеше заттарды мүсіндеу, дұрас орналаспры, катаистардың сактау, бір-бірмен біркітіру гасилерін көрсету. Мүсіндеуді сабоштыкпен, ертексебен, тұзты камырды пайдалануға болады. Соның ішіндегі тұзда камырдың пайдаланудың ерекшелігі басым түседі. Жылан сайран бала жақсан бала салы көбейіп келді. Адамның көлігі ой бір күраң ісептес, көл, бағандың дамуана зерін тигізді. Гәжірбек сүйенсек, бала мектеп табандырылған аттагана балалар 70-80 пайзы саусак шамаударынан экелікпен жеткілікті дамытады. Саусактарынан көрсітілген, шаштардан, жаузарниң напарлығынан, узак уақыт жазаға шамаударынан аттагана балалар 70-80 пайзы саусак шамаударынан жеткілікті дамытады. Саусак маторикаларының шаштар, шамуның көбінесе ауырушын, кіші көзінен барыбашта барытады бағандарда көп көттеседі.

Педагогикалық максаттылығы:

Баланың шыгармашылық обицу мәдениеттің негізі ретінде оның сезимдік-эмбрионалек салыны мен киялды дамыту.
«Шыгармашылдың» белгім беру саласы - сурет салу; мүсіндеу, жапсыру және онер туындыларын кабылдау мен түсінүүли дамытулық орталық түсініктегі көзінен көзінен дамыту.

Күтіледін иетіже:

- Уйымдастырылған оқу-іс зорекстіне қарынушылық тәншіттеді.
- Бағандар оз бетімен іс-әрекет жасалып, эр заттын мүсінин жасауды мәнгерे біледі.
- Бағдарламма итеріп баланың алған білімін пығайтту үшін жағдайлар жасалады;
- Бағандарын жана жағдайға үйренуі және кианныштықты жөнде білудің комекшесу.
- Узак кол кіммел - ходялдыстарын, тәлдік корнарины, облау дарылдарын дамытады

«Шебер бүлдірміштер» бағдарламасының әдісемшелік және техникалық жарактандыру

Такырыбы	Білім беру процесінің үйрмеласыру тәсілдері мен айнегері	Дидактикалық материалдар жабдықталуда	Техникалық жабдықталуда	Көрьяттылғыш
«Шебер бүлдірміштер»	<p>Балалармен бірге Мұсін солдауға көтеген заттар иелгілі материял бола алады. Мысалынан, түрлі тастар, саз балшыктар, металл, пластмасса т.б.</p> <p>Осылардың ішінде мүсіндеуге үйрену үшін окуйшыларға сән миғайыны-саз балшық пен пластелін.</p> <p>«Шебер бүлдірміштер» кандай бала болу көрекілін көрнекілік құралдармен түсінізу.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Түрлі-түсінік шиндер мүсіні».</p>	<p>Корискеңік құралдар: тикшерілкі салғындар, ермекшілдер, илленген камшылар, түздар.</p>	<p>Проектор Компьютер</p>	<p>Балалар илсууді, кол моторикасын жатпактырып үйрепей. Балалар бір-бірмен отара ойлардың іске асыра алушы.</p>

		Табиғатты азлауға, асемлікті коре білуға, сезінгү тәрбиеу.	
8	«Мен, менің достарым жануарларым»	Жануарлардан класқы тіршілік (әзіл, лайын, душы, көс бойда үйкіда болуы) туралы әнгімелезу. Тұган олжайын жануарлардың жорығу. Соңынкі корлардың молайту. Саусак маториктердің даңыту.	Жануарлардың суреттері, мұлдаударды Түзілі камыр, сүйіті, сезімдерін тәрбиеу туралы макат мәтес.
9	«Аққалда»	Үарғын сүйене отырып, дайын шілдерден белгелерді мүсіндей білуғе үйрету. Мүсіндеу техникасын дағдарларды мен бліклерін даңыту.	Аққалданың сурегі, Аққалданың сурегі,
10	«Алма»	Алам атзасының дәрүмандер шайда болуы туралы түсінік калыптаспау. Багалар дәрүмандермен қоине пайдалану.	Алам атзасының дәрүмандер шайда болуы туралы түсінік калыптаспау. Багалар дәрүмандермен қоине пайдалану.
11	«Айна»	Иновациялық технологиялардың жолдана отырады ерекше забен және бозуммен жұмыс істеге дағдарлардың калыптаспауру, сүйкін жағу аркылы қазағын беттіне дақ түсіру көзіндегі көзін кимылдаңындын даңыту. Тишиңділікка тәрбиеу.	Ақварель бояуы, ак қағаз, калыптаспа, су суркін және түшілар, интарактивті тақта, күзің орманнан сурегі
12	«Анама ариалдан гүз»	Балашарға аналар мерекесін туралы жаптың маглұмат беру. Білдиң еліміндегі аналардан когамда алғатын орны, мамандығы, ерлік істері туралы зерттегіл беру. Балашардан соңдай корлан даңыту.	Сюжетті суреттер. Бейнесасна. Ойнаниш әмбекерде, тұзды камыр, бояу, сүлгі
13	«Кітаппай Кітап»	Кітаппай туралы түсінік беріл, корнеган органды, оған камкорлық жасау дағдарлардың калыптаспау.	Слайд. Бейнесасна. Ойнаниш әмбекерде, тұзды камыр, бояу, сүлгі. Кітап мүсіндеу.
14	«Менің Калаш»	Калаш туралы түсініктегі тишиңдік. Тіл байыбын, ой ерісін көңілді.	Слайд, зәлемі калаш таралу, сурегтер жаруа. Коне жолшардан мүсіндеу.

15	«Кітік Шың»	Бұлдырындерге кіз үйде ежелгі ата бабадамыздан келе жатқан кібелі шынырак региде тапсыншыру. Балдашарға әрбөлек магнитасын дамыту. Терейрек магнитшыят беру.	Кітік үйдін суреттері. үздік камыр, сұлғ. Тектайни Слейд.	Макал мәсетеңдер. Сұрақ жауап.
16	«Үй жемшүары Түйе»	Үй жемшүары болға тұрағын білімдерін өпарып беру.	Түйеңін суреттері. Слейд.	Д/о: «Төзін тап» Сұрақ – жауап.
17	«Түйменек»	Гүлдер тұрағы, олардан әр түрлілік тұрағын беру. Әр-түрлі түстерді пайдалана отырып гүлдерді болу. Калкалашын болуды пайдалана болтуға үйрету. Саусак моторикаларын дамыту. Уқыттылаудың әрбөлек. Тапсырманы пайдаланып, соньшиң деңгей орындаған болға әрбөлек.	Пластелин, бояу, сұлғ, үздік камыр. Гүлдердін сүргі.	Гүл тұрағын жұмбак жасру. Жаһандылтар
18	«Алам бейнесів	«Оздаға сыйнастық орталымынан аламгерлік күрделілік рөлдерін мәннін туындауру.	Үштаспа, оғынышқа жүрекше, суреттер тақтайна.	Тұзлы камыр, сұлғ, тақтайна.
		Тұыс, түскен үтімін жайыла түсінік беру. Тұстаңтарға деңгей сыйнастық карым-капынастырын дамыту. Алам бейнесін белгілең алға үйрету, саусак моторикаларын дамыту. Аламгерлікке, озара сыйнастылқа әрбөлек.	Аламгерлік, аламгерлік рөлдерін мәннін туындауру.	Аламгерлік, аламгерлік, мәннін туындауру.
19	«Гүлдің азашағашы»	Көкстем мәзегін жайыла болтуға. Көктемде кар өрін, атма ағаштарға гүлдейтін айту. Үздік камырмен болуды пайдалана білүүлердің арасында жамыту.	Гүлдің азашағашының сүргі. Калкалағам, бояу, сұлғ, үздік камыр.	Табиғат тұрағын макал мәселеңдерінен сүріту сәнғи орынай.
20	Улкен және кіші саптаулаудақтар	Тұзлы камырмен дүрдес жұмыс жасай болтуға үйрету. Көкөністер жайыла білімдерін көңейту. Саусак моторикаларын дамыту.	Саптаулаудақтың сүргі. Мұхажжад	Тұзлы камыр, сұлғ, тақтайна.
21	«Оюлы кесе»	Затынан көлемін ерекшелеге машиналардың, Кесеңін белгілі мүсіндеуге үйрету шар жасал алып, бас бармактың көмегімен оргасын шукшардау. Барлық саусактың көмегімен жән жәкшіларын төңірсіп отарын, жиектерін тарту.	Кесе тұрағын суреттер. Тақтадағы үлгі бойнаншамасындеу.	Жұмбық шешу. Ою орнектер тұрағы макал мәселең.
22	«Қазақтың ою орнектері»	Тұрмыстық тұтынаптың бүйімдерді пішінніне сәйкес ою-орнектермен аныкейтсуз, белдірудың кадақ халқының шыгармашылық тұындаударына деңгей сүйнененілгін артыру.	Казақтың сәнғи колданбалы онер бүйімдері. Үлгі суреттер.	Шатыр шеңбер, макал - мәселең.
23	«Торай»	Тұзлы камырмен дүрас жұмыс жасай болтуға үйрету. Есү, үзү архалы тортайда мүсіндейді алтуға үйрету. Саусак моторикаларын	Тортайдан сүреп, сәйд	Жұмбықтар шешу. Мүсін , киял, облау.

Түсілдіріле жаты

Қазақстан Республикасының білім және науқарлық министрінің 2020 жылғы 5 майда №182 бұйрығынан, Қазақстан Республикасының мектепке лейнінгі үйнамашыры 2021-2022 окуйындағы тәрбиелеу, білім беру процесін үйнедістірту туралы әдістемелі пұсқау хатына сәйкес, осы 2021-2022 окуйындағы үйнамашырынан «Бағдарламас» мектепке лейнінгі үйнаманың педагогикалық көзесі отарысында «Әдепті бағдарламасы тапқылданы, бекітілді. (№1 хатынан 27 тамыз 2021жыл)

Бағдарламын жас ерекшелігі 4 жас, бағдарлама 36 тақырыпты қамтила, алғандақ жүкшемесі 1 сағат, Бір жылы мерзімге колдануға күрьшли. Оқу кызыметтін үзкіншілік 20-25 минут.

Бағдарламаның мақсаты: бағдарлама үлкенде онеге тұраны, туастық катынастарды түсіну, Отанды сұру, ғоміздерді күрметтеу, өз елін танни білу, әдептілікке, инновативлікке, ізеттілікке, мейірімділікке, бауырмалыққа тәрбиелеу. Жақсы әдепті бағдарларды дамытуданың ет манзызы жағдай көзірігінде бағдарламады бағдарларды тәрбиелеугөті жән-жәксы маселелердің бірі, мәдени карым-кәтинас. Бағдарлардың адамгершилік, сыйайылым касиеттерін дамыту.

Бағдарламаның міндеттері:

- Бағдарлама бойынша танымдақ ойтау кабілеттері мен создік көрларын дамыту.
- Бағдарламада камтылған тақырыптарға жеке тоқталып, бағдарларды азамгершілікке, кайрымылыққа, мейірімділікке, баптаулыққа тәрбиелеу.
- Көйнекердің жанындағы жақтарын үлгі етे отырып салынылынса баузу.
- Бұл бағдарламанның білімділік міндеті-саналылышқа, білімділікке баулу.

24	«Машинада»	дашыту. Уқыптысыздаға тәрбие сезу. Көлкітер жайлы білімдерін көсіпту. Саусак моторикалардан дамыту. Балалардың шыгарыштық кабелеттерін олар арі дамыту.	Көлкітердің суреті. Гүзінің камыр, сұлті, тақтайна.	Д/о: «Қызықты жүргізушілер»
25	«Мысың»	Балаларға мыстықтан бейнесін жасауда Уйрету, мүсіндеу. Атаптылардан Уйрету, Укытты жүмыс жасауда қалыптастыру.	Тұзда камыр, сұлті, тақтайна.	Д/О: «Маргаудат»
26	«Күйріпакка ариалдан моншактар»	Әмбекей бүйнімдіры жайлы білім беру. Саусак моторикалардан дамыту, тәбектен шығу Уйрету.	Тұзда камыр, сұлті, тақтайна. Моншактардан суреттері.	«Кымыл»—хозяйнас «ойны: «Айгерім күйрішакпен обидау»
27	«Көпілі Долгар»	Дол түрткіл жалын ғүспілкегерін көсіпту, ермексуздан жүшімдер шінніңді ойнанық дол жасауда Уйрету.	Балалардан салана караң Утесірмешіл материалдар, дол, тақтайна, ермексаз.	Жұмбак шеппү. Серітү сәті
28	«Үй жаңуары» Лак	«Үй жаңуары» Лак иенін толық түсіндірме жасау. Түсінізу. Жайылымда ортесте айылатының ұнымын калыптастыру.	Тұзда камыр, сұлті, тақтайна.	Жұмбак шеппү. Макал –мінез алғу.
29	«Сандық»	Мүсіндеуде белгілардан колдардан жатылқару. Балалар мүсіндеудін тегіс нареде беделір сурет түсіре болу әлсімен таныстаудар және Уйрету.	Безделірліген жарыналай кітіздейтін іні. Улға суреттер, Ермексаз, қалакша кескін.	Түсінізу, әтімделесу, корикеттік, маддақтау. Макал мәтегі.
30	«Орыншылтқар»	Балалардан обінай арқылы өз белімден жиһаз мүсіндеу арқындастымыту. Өр түрлі формасын саусак арқында жасаудан калтагандау, Уйрету.	Суреттер, лемонстрациялық материалдар, ермексаз, тақтайна.	Макал мәтегілер, Сұрақ жауап.
31	«Жеміс жиілектер»	Балаларға жемістер тұралы түсінік беру. Түстер мен піліндердің ажыратуға, десерттерге пайдасты екенин үзнаптыру, түсініліру.	Суреттер тақтага корсетілген түрлі жемістері ермексазбен жасауда, мінзеу.	Жұмбак жасыру. Сұрақ жауап Д/о: «ЖЕМІСТЕР»
32	«Кеконіегер»	Кеконіегерді тану және олардың атапынбілу кабелеттіндамыту. Танымылған кілемдеге леген жүнгерін ояту.	Суреттер тақтага корсетілген түрлі кеконіегердің ермексазбен жасауда, мінзеу, мүсіндеу.	Күй тындау. Сұрақ жауап Күрманғазы күйі.
33	«Домбыра»	Казактың киелі домбырасы тұраты түсінік беру. Оңсүн тұндау. Балалардың үлгітік казакы нақынға гарбие беру, үтіншыру.	Домбыраваны сүрет. Тұзда камыр, сұлті, тақтайна.	Күй тындау. Күрманғазы күйі.
34	«Ылғасанқ»	Балаларға ылғас зияқтар олардан қандағы материалдан жасалғанын тұралы үтімдік көсіптерін таныстыру.	Нұрдағы ылғас зияқтар олардан қандағы материалдан жасалғанын тұралы үтімдік көсіптерін таныстыру. Саздан арқыла көрсету.	Жұмбак жасыру С/О: «Ылғастар»

Перспективалық жоспар

№	Тактырыбы	Сатыл салынышы
1	«Күз сыйынтын»	1
2	«Добым, добым донгелек»	1
3	«Жүзік»	1
4	«Алтын балық»	1
5	Уй жануары «Козы»	1
6	«Үйрек»	1
7	«Шыршага арналған ойыншылтар»	1
8	«Мен, менін достарым жануарларым»	1
9	«Аккала»	1
10	«Алма»	1
11	«Айна»	1
12	«Анама арналған гүл»	1
13	«Қызыл Кітап»	1
14	«Менін Қалам»	1
15	«Киіз Үй»	1
16	«Уй жануары Түйө»	1
17	«Түмедақ»	1
18	«Адам бейнесі»	1
19	«Гүлді алма ағашы»	1
20	«Үлкен және кіші санырауқұлактар»	1
21	«Оюлы кесе»	1
22	«Казактың ою өрнектері»	1
23	«Торғай»	1
24	«Машинада»	1
25	«Мысық»	1
26	«Күйршакқа арналған моншактар»	1
27	«Кониллі Долтар»	1

Бағдарламандың есектікі:

Әдептік күрделілік нормасы болын табылады. Ал, мінез-кулық адам бойына сұтпен кіріп, сүйкен шағатын қасиет. Оның болса, алғанда әдептікке жастайшын бауду қажет. Әуесін бала әдептікке не екенин жақсы болып, ол жайында жеткілікті түсінікке не болтуы қажет. Балда әдептілік тұратын дұрыс түсінік нең білімге каниқ болғандына оның нормалардан бой үсіннудын жақеттілігіне коз жеткізең.

Әдептік арқында жеңе алғаннан арасында ынталанып калыптастырылғанда, «Адам-әдебеттің мем корікті» деген халық дағдарынан босқа айналмаса жерек. Осы түрліден алғанда, әр азамматтың ойн-оң жаңасында жаңыдан жорсете білуге үмтілін, оны жақсылықта, алғаштында, алғаштында жақсылықта касиеттеріне бауду, болашағымызға сенімі болу деген соғы.

Тұластық әдептілік-тұсын арасындағы көрініс-жеткілік. Ата-анаңын аламгершілік бейнесі-балаудың әдептілікке тәрбиселу ісіндеңегінде. Гұяс адамдар бір-біріне сыйласып келін карау жерек, себебі олардың арасындағы катаңасынан айналып есептеледі. Олар бір-біріне көпірімніл, бір-біріннін көлемдерін түсін, дұрыс бағыт сүтегүші болуларап көрек. Ата-ана да көзделесегін, жағындастырын, ағытқы жиберегін көздері де болады. Әдепті бала оидай кезде зирқілден, дауыс көтеріп шыға келмейді, ал Үлкендердің балағаттау-бала тұрмық жаңа кіші атаимын ісі емес. Үлкендердің әзде қатай істеген ісі, соңғы жайына қатты батса да, сабыр етіп, оның әзипшеген осиргеннін сене түсіруін, кепірімді болтуын миндет. Ул-қызы әдептілігінң негізі, ата-анана риза кылым, үчмелі алғасынадыл, соңда гана Үлкендердің шерді көтерілді, үл-қызындардан орксандың Мекенке дейнілгі білім беру үшіндарының оку тәрбие куралын күрділік тұрмық тұралы айту, түсінізу. Бала оғзі коріп, осы көле жақтап орнадан тек жақсы жасиеттердің сиңре отырып, балаударға «Әдептілік, әдемілік» тұралы айту, түсінізу. Бала оғзін күтіп үткенділікке, сыйындықка тәрбиселу. Ешін, жерін сүйегін үткенділікке.

Педагогикалық мақсаттылығы:

Әдептік тен тәрбиелилік әзіз-тәсілдер архында баланың әдептілікке, жақсылыққа, азаттерілікке бауду. «Әдепті бала – артын бала, әдептің бала – сорын бала» - деп макалда айттылғандай тәрбиеенүшілердің мәннітінде Үйрету. Әдепті, тарихті болуга қалыптасыту, бала бойына бауырмалдастырып, татулықты, ауылбүршилдекте болуды қалыптасыту. Білімділік, дамытушылдық, тәрбиеілік дәғдүлдерін бағынна сінуру. Казак макал-мәтеддері, нақыл создерін пайдалана отырып әдептілікке, сыйындыққа тәрбиселу.

Күнінегін пәннәже:

- Оздерін көзмәділек жерлерде үстай білуте және комек көрсетуге загылдаудар қалыптаспарады;
- Бағдарламаның итерін баланың атап білініп шығынту үшін жаңайтар жасалады;
- Балалар арасында бауырмалдастырып, бір-бірін деген сыйындықты қалыптасыту;
- Үлкендерге күрмет, кінірға ізетті болуды қалыптасыту;
- Балалардың жана жаңалайта Үйрету және кініншылықты жөнде білүнсіз комекшесу.

		жасалған күміра, фарфордан, кын, мегдан т.б түрлері
35	«Күп»	Балларға күп сұзгесін жылуптың шайыны тұрады түсінік беру. Сұрак жауап арқылы күп сұзгесі тұрады айтту. Табигатты сүтке, калдралы білдіре тәрбиелеу.
36	«Кобелек»	Балларға көбелек тұрады түсініктегі көңілдерін отырып көбелекті мүсіндеуге үйрету. Көбелек мүсіндеуар арқылы саусақтық бұлшықеттерін жетілдіру, кімбыл-козғалыс үйлесімдерін затыту.

28	«Үй жануары» Лак
29	«Сандық»
30	«Орыншыктар»
31	«Жеміс жидектер»
32	«Коконистер»
33	«Домбыра»
34	«Ыңдыс аяқ»
35	«Күн»
36	«Көбелек»

Барлығы

36 сағат

Қолданылған әдебиеттер:

1. «Одабасы және балабакша» 2002 ж №5. (6-8 бет)
- 2.Айтмамбетова Б. Жаннапаш педагогтар иелділары мен тәжірибелері. -А., 1991.
3. Бала гарбиссе № 2 2006 ж № 4 2008 ж
4. «Казахские детские игры» китабы авторы: Молдагаринов Аскар Алма-Ата, Жалын» 1987 г.
5. Балалар энциклопедиясы М., 1997ж
6. Г.Наменгенаева. «Ойын балалардың тәрбиесе және дамыту куралы» Балда мен балабакша, 2013ж.
- 7.Жұмабеков Ф.Н «Мектепке деңгінің педагогика» Астана 2007жыл
8. Шыгарманылтық белсенділіккітін калыптастыру, «Мектепке деңгінің тәрбие» 2003жыл
- 9.Мектепке деңгінің педагогиги Ф.Н Жұмабеков Астана 2008 жыл
10. «Тәрбиешін жасында әдістері» Б.Лайтмаганбетова, Бейсентасова 1991жыл

«Кеңістік»:

Әйтеке би балш болыптың бастысы:

Б.Д.Сейтханов

«_____» 2021 ж.

«Бекітеш»:

«Балбұлак» мектепке деңгіл үйнамының меншерушиі:

Х.К.Қалжанов

«_____» 2021 ж.

«Балбұлак» мектепке деңгіл үйнамы Мемлекеттік коммуналдық қазыналық қасіпорынының

ересек тобына арналған «Әлемді бақа» бағдарламасы.

(Вариативтік бағдарлама) 2021-2022 оку жылы

Төрбиеші: Г.А.Турекулатова

Карабұлак аудиты
2021 жыл

«Оденті баға» бағдарламасының зерттегілік және техникалық жарактандыры

Такырыбы	Білім беру процесінің үйнамдастыру тасілдері мен әдістері	Дидактикалық материалдар	Техникалық жабдықтауды	Корынышы
«Әденті баға»	Балалармен бірге «Әденті баға» кандай бала болу көрсеткін көрсеткілік күраялармен пүсіндер. Сұрақ – жауап , макал-мәтіс , нақыл сөздер. Дидактикалық обнан: «Амандасу түрлері», Балалармен этикеттер мен пікіргаластар «Менің асын джем, арзакты атам».	Кориекілік күраялар: туыстық атауларға байланысты суреттер, үстаздардан суреттері.	Проектор Компьютер Фотолистграф тақасы.	Бала әлеуметтік үйрелі, Улкеге – күраст жөрсетел, кімнеге – імест жөрсетел. Балабакшала құрадағарымен тару ойнауға жалынғасы.

Бағдарламандың іске асныру нысаналары мен әдістері

№	Тақырыбы	Бағдарламадың міндеттер	Бағдарламаны іске аснуру нысаналары	Бағдарламаны іске аснуру әдістері
1	«Салемесінде тобым»	Толтаты арнағын бұрынштарды, болмендерді, заттарды атай бінге Уйрету, жекеңе, көпшіле түрде атай бінге жаттықтыру. Укситыльсыз, тазалықта гәрбенелу.	№1 демонстрациялык материал, №1 Улестірмелі материалдар жинағы, тоғыз болым жересүт.	Д/о: «Сиккерили суреттер» Олең оку. Е.Оғеглеуұлы
2	«Конжық» Балабакшының танысайык	Балалардың соzdіk корын байтуу. Балабакша кайда орнадаскана, кайда екені туралы энімделсуз үйрету. Байланыстырылған сойлеуге жеткіткүрү.	Күз мечілінін күбілгынастарының сүреті, күп, ергегі бейнесінің кинапты суреттері, слайдтар Ертегегер жорстуу.	Д/о: «Әбул жұлдызы» Уиілкі Т.Б. кітапты суреттерді күрастырады. Д/о: «Гажайлан жұлдызы»
3	«Балабакшага саяхат»	Балабакша ішіндегі арнағы болмелерді атай бінгі. Балабакшина қызыметкерлермен таныстыру, күрметтегі бінге төрбөлеу.	Балабакша ішіндегі арнағы болмелерді, болмелердін көркін суреттері, «Саяхат» үйнамалыстару, көрсегу, сөздик жұмыстан жүргізу, сұрақ-жаяуп, сөздік обын, дид.ойнандар.	«Балабакшага саяхат жасайтын» обіз саяхат жасайтын
4	«Үлкенге күрмет, кімнің ізі»		Дәлтер, окулық себет, гүлдер, үлкен және кімні ағаш суреттері, ак жағаздар, жүрекшелер.	Әнімделсуз Д/о: «Не істеге болмайды?»
5	«Гажайлан дүниес»	Ойнаништарда атай бінгі шыны олеңді жеткітті бінге үйрету, сөздік корлардан молайту, есте сактау кабілеттерін артыру	Жұмбак жасасу. Макал мәтес оку.	Д/о: Энімделу сұрақ жауап.
6	«Ойнаништар даңыз»	Ойнаништарды атай бінгілін олеңді жеткітті бінге үйрету, сөздік корлардан молайту, есте сактау кабілеттерін артыру	Ойнаништар, сиккерили корапша резешкелен, пластикалдан, ағаштан, магадан..	Гажайлан сәт, сипаттау, сұрақ-жаяуп, әнімделету, олең оку, обын, обиғату. Д/о: «Көңіллі ойнаништар»
7	«Мениң сүйкіті ойнаништам»	Сөздік корларын байыттын, тіл байыттын жеткілдірүү, байланыстырылған сөйлеусе дағдылаштыру, пінген тән дыбыстарда дүрс айттуға жеткіткүрү.	Ар-турал ойнаништар, тапсырмалар, суреттер.	Гажайлан сәт, сипаттау, көриекілкітер, практикалық, аңғамелу.
8	«Ойнаништамының бағдарламасы	Балалардың сәбілік шынынан каралып енбек	Жұмыс деңгөрі, түрлі-түрлі Созык, көркөнік, обын, сұрақ-	

	мәндең міндоғы	Лағылдардан бауулап, инбек көзжарастардың калыптасыру, енбекті багатай блүгеле Уйрету.	Карыншылтар, күрестердеги ариналған материалдар.	Жауап
9	Сюжеттік ролілік ойын «Ойыншық Дүкені»	Ойнерлердің ойыншылтардан айта блүгеле Уйрету. Сыныптық, адептілік жастегілік бойына сійрү.	Учестірмелі материалдармен жұмыс.	Д/о: «Ойыншық Дүкені» «Дүкендердегі кезек» миддактикалық ойыны.
10	«Газалықтың сүйемі»	Оз дегесаудыңын үшінші жарада, сияутты омир салмаңын жағестілігі туралы түсінік берін создық корылардан баянту. Нактың сездердің жағандыл алушы Уйрету.	Суреттер, тіс пластикалық, шеткеуде, айна, тіс макеті.	Корсету, түсілірү, әңгімелу, сұрақ – жауап, серітіу, корыту.
12	«Тәріннің балалары	Балаларды алған білімдердің омірден жиган азын-коғиң тәжірибелеріне сүйене отырып, тәріннің балаларына жағдайтарына жарай бейнедету. Балалардан оз ара каралам-жатынастардан түркестың қажеттілікке айналдыру.	Ингер белсенділік тақтадан тақырымка сай көрініштіктер корсету.	Әңгімесу, сұрақ-жауап, миддактикалық, тапбалық ойнанып.
13	«Сөз басы-салым»	Балалардан бойында аламеринік, әлдептілік сезімдердің дамыту. Олардың азиттық, шининшылық, ылғыл, камкорылых жасадай блүгеле Уйрету. Ойын жетілдігүү көзінде күрбашылық мен сыйнайы сезілесу. Үйкендердегі сыйнайда дағдарын калыптасыту.	Учестірмелі материал. Макет мәселелер жазылған және күн шүшінің бар шыншылтар, смайлшіктер.	Баллардың ылғыл дақ заттар топтарынан сипаттауда әңгімелі күру іскерліктерін калыптасыту.
14	«Конак шакыру»	Балаларды аламеринік, сыйнайылынык, сезімдегі тәрбиедей отырып, олардың конак күте блүгеле Уйрету. Казак халқының конак жаһынаның дәстүрлі түсіндірү.	Ыңғас дақ заттар туралы сезімдегі тәрбиедей отырып, олардың конак күте блүгеле Уйрету. Казак халқының конак жаһынаның дәстүрлі түсіндірү.	Балалардың ылғыл дақ заттар топтарынан сипаттауда әңгімелі күру іскерліктерін калыптасыту.

15	«Синхарлы німілдер»	Балалардың геометриялық пішіндер тұралы білімдерін жақындастыра отырын, каратайын математикалық үйімдердің бекіту, шиндерді ақырғатып айта білуге, оларды корытады организмен салыстырын, түр – түсін, заттардың көлемдерін аныктай блігде дағындаңызу.	Велопроектор, үшнеша,	Айналамен таныстыру, тіл диңгезі, курастыру сабакта.
16	«Мейірімдік»	Балалардың бойында мейірімділік касиетін жақындастыру. Комекшесу, кімнеге үшін болу,әр іннесеге үшіншілік карауда, мейімділік, жағашшырылған карауда үйрету, айту сезімін онту.	Матадан жасалған жүрекше, гүлдер, күшнүшагы, слайд.	Д/о: «Күшнүшак»
17	«Білік көмекшілік»	Балалардың сәндікке баулу көзінде іс кимылдарын айта білуге үйрету. Көмекші жолшалат болу кабілеттерін тәрбиелеу, создық корыларды молайту.	Слайд. Үлестірмелі материалдар, үлесіндердің еңбек етіп жеткірган суреттері. Үшінгек кураңдар.	Еңбек туралы тақиқаттар. Дидактикалық ойын: «Орнатып тап».
18	«Менің достарым»	Балалардың бойында бір-бірне деген спанийлік,әдептілік,кімнегейділік карым жолшаластарын сінірін, создық корыларды молайту, жегілдіру.	Достар тақырыбына арналған суреттер, жыл мезгілдерінің суреттері, баулар, сыйлармак, үзін телефондар, доң, гүлдер, коңырау, дәбыл, кагаз, кубик, мозайкалар тақтайнасамен курастыру.	Корсету, үсінірү, сұрак-жазауды шып, анықтесу, бой серігін ойнандыр.
19	«Менің жакыншарым»	Балалардың өз отбасы тұралы этимологиялық үйрету. Сұрақты түсініп жауап беруге дағындаңызы.	Бауырлары, ата атаптары, карындастың іші тұралы суреттер корсету.	Тұма туыс туралы оғаның оку. Тақырыппана сай индероролик корсету.
20	«Ата мен аже осетір»	Отбасынан аза калыптаған күрметті атасамен әжесі тұралы этимологиялық тұралы. Оларға лекен сүйсінніңік сезім тұралы айта блігде тәрбиесу.	Ата – аже суреттері. Үлкендердің күрметтөу тұралы үлгі суреттер.	Әнгімелелу, түсінірү, аманласу. Малактау және көртінілдіру.
21	«Әдеке асқар тау ана мөлдір бұтақ»	Создық корылардың мөлдір түсініп жауап жақындастыру, сұрақта түсініп жауап беруге жеткіліктіруды.	Суреттер, плакатка жашилған нажыл сөзлер.	Үсінірү, сұрак-жазауды. Д/о: «Шук жашу»
22	«Еңбек түбі бәрекес»	Оғыссынан аза сінбек тұралы демалыс күндері туралы этимологиялық тұралы әжесінен байыту, шының этимологиялық тұралы.	Сурет түрінде бейнесінен макал-мәтіндер суреттері.	Әнгімелелу, түсінірү, малактау. Көртінілдіру.

23	«Сүйкіті Отаным»	Балалардан соңдай кордан молайту, сойтадаң күрай болудың үйрету, тіл мәдениетін жөнгілдіру. Отанға деген сүйсненнилікте артыру.	Одан туралы суреттер, слайдтар дақралу.	Шарынан шеңбер, жұмбак жасау, сұрақ-жазауда, б.
24	«Мемлекеттік рәміздер»	Балалардан мемлекеттік рәміздермен таныстыру. Сөздік корлардың байыту, есте сактау және ойлау.	Видеороликтер көрсету, КР рәміздерінің суреттері.	Түсініліру, әшімелу, сұрақ-жазауда.
25	«Жеке-бірдей іккі байрақ»	Еліміздің түзін сипаттай блінде, байланыстырып сойлеуге үйрету. ГанақтараЯ жеттәу, ынталандыру.	КР рәміздері.	Әнгімелесу, олел жоғарлардан кабылдау, рәміздерді атап айтту.
26	«Елдің іммін белгісір»	Еліміздің елшебасын сипаттай блінде, БайланыстыраЯ сөйлеуге дағдаптандару. Тіл мәдениетін жөнгілдіру.	Видеоролик көрсету.	Әнгімелу, түсініліру, мәдактау.
27	«Достықтың жарасқан»	Достыктың тәріг болған отанымғыздың кончұттылығын, үлгітар ынтымақтастырып Ушандырып, түсініліру. Создай корларын жөнгілдіру. Отанына леген сүйсненнилігін артыру.	КүнбаштараЯ, үлгітар күймелдердің суреттері.	Лиддактикалық обиғи «Кімнін көңелегі» «Кай үлттің бас кітімі» Дидактикалық жеткізуға «Шыныңжырты толтапар»
28	«Казакстан жаңаларына саяхат»	Казақстандың орталық қалаларын аттай болуге үйрету. Тілде тан дағыстараЯ дұрыс айту жағындастыру, соңдай корлардың байыту. Тұган онекесін тапы болу, мактандың сезімдерін оғту.	Каталаптады туралы слайд көрсету.	Сөздік, көрнекілік, обиғи, практикалық.
29	«Тұган өлкемдер»	Балалардың өз қаласынан користі жерлерін аттай болуге таптастыру, тіл мәдениетін жөнгілдірип, мактандың сезімін үзделу.	Тұган жеріміздің көрискі жерлерінің суреттері.	Суреттен жұмыс, серргіү сәті, көрткіншалу.
30	«Казак батырлары»	Балалардан казақ батырлармен таныстыру, рухани байылғын артыру, ерлігі мәнін ойнес бейнелегу.	Казақ батырлары тұралы мультфильмдер көрсету.	Макал-мәтеддер, олел жоғарларын оқып беру.
31	«Озарірімнің бір күні»	Күн тәрібін суреттері.	Күн тәрібін суреттері.	Әнгімелесу, сұрақ-жазауда.

32	«Денімін сау болесін»	Сөзлеу белсенділігін жетілдіру. Балаларды салуатта омир салынмен ганағастырып, соң баптының көңілтү, дене тәрбиесі тұралы ақыбын шамармалар колдану.	Плакарттар, суреттер, қанатты соңдер, мактау қазаздары, балық, монитор, курсару, доп.	Сұрақ-жазауда, әнгімелесу,
33	«Әдені бала-арлы балар»	Балаларда күштегілікке, үйкендердің сыйнауга, көмексөздеуге үйрету, жақсылықтарда касиеттердің бойына сиірін, жаған жаңынан жириңү сезімнің дамыту. Адам бойнандығы үнамды, үнамсыз қылыштардағы айнара отырын азеп алғыссең бойына дарыту.	Жаңы мен жаманды ажыраты білу суреттері. Слайд.	Д.О. «Отбасы» сыйықтар.
34	Адамгершілік – айнасы	Күштегіліктік, тазалық, зерттілік, комек беру, достық, жақсылық, ар-үзіт, қызымет ету, иманылтық, шаббаттылық, сәнни, жерін сую – адамгершіліктің басты үстеліндәрі екенин үйнілдіра отырып, окушылардан бойына адамгершіліктиң сиірү.	Интербеллесінің текта, слайд.	Әнгімелесу, тушиліру, әнгімелу, сұрақ-жазауда.
35	«Менің сүйікігі – балабакшам»	Балабакшага деген сүйепеншілікін дамыту, озін балабакша үжілінін мүншісінен санасына сиірі достық карым-катаңас сезімдердің тәрбиесіндеу.	Күрнисшілдік, тажайын корап пен сиқарлы сандықшыла. Балабакшага байланысты суреттер.	Әнгімелу, сұрақ-жазауда, дидактикалық ойын;
36	«Табиғатты аялайык!»	Балалардың табиғатты аялну тұралы түсініктірін көңілтү. Тұран жерге деген сүйепеншілікін дамыту. Мәбиятты аялауда тәрбиесіндеу. Табиғатта деген кариат-жатынасаш дамыту оны суюғе тәрбиесіндеу.	Тажайын бойынша суреттер, видеолар – слайд, теледиңдар.	Құралдардың ажыраты;

36 сағат
Барынғы

Перспективалық жөснэр

№	Тақырыбы	Сарал салы
1	«Сәлеметтіңбей тобым!»	1
2	«Конжак» бала бақыластырылыштық	1
3	«Балабаштаға саяхат»	1
4	«Үлкенге күрмет, күніне ізет»	1
5	«Гажайып дүние»	1
6	«Ойыншактар алемі»	1
7	«Мениң сүйкіті ойниншығым»	1
8	«Ойыншығымды мәделеймін»	1
9	Сюжеттік рөлдік ойын «Дүкен»	1
10	«Тазалықты сүйеміз»	1
11	«Әдептілік әдемілік»	1
12	«Тәрілгін бала»	1
13	«Сөз басы-сәлем»	1
14	«Конак шақыру»	1
15	«Сиңкырлысыздар»	1
16	«Мейірімділік»	1
17	Біз комекшіміз»	1
18	«Мениң лостарым»	1
19	«Мениң жақындарым»	1
20	«Аға мен және оситет»	1
21	«Әке аскартай ана молдір бұлак»	1
22	«Енбек түбі берек»	1
23	«Сүйкіті Отаным»	1
24	«Мемлекеттік рәміздер»	1
25	«Желбейді көк байрак»	1
26	«Елдігімнің белгісі»	1
27	«Достымының жараскан»	1

28	«Казакстан қалаларына саяхат»	1
29	«Тұған олксем»	1
30	«Казак батырлары»	1
31	«Омірімнің бір күні»	1
32	«Деніміз сау болсын»	1
33	«Әдепті бала-арлы бала»	1
34	Адамгершілік - айнасы»	1
35	«Менин сүйкіті балабакшам»	1
36	«Табиғатты азайып!»	1
Барлығы		36 саят

Колданылған әдебиеттер:

1. Ж.Кенжапов «Әдептілік әдебілік», «Аруна» 2004ж.
2. «Бебектерге байтазы» хрестоматиясы. 2006ж.
3. «Бала және балабакша журналы». 2007-2010ж.
4. «Балалар журналы» 2007-2010ж.
5. Жаманбалиев М. Дүйсенбіев Ә. Казак балалар әдебиетінің кітапханасы 2001ж.
6. Жусупов Л. «Аруна баспасы» көркем әдебиет 2013ж.
7. Завязкин О.В. «Играя, развиваючись в Д.О. Москва» 2015ж.
8. Кагаева Л.И. «Коррикционно-развивающиеся Материалы и технологии. Технологии. Альманах. 2006ж.
9. Кел, балалар ойнайык. Қазақстан Республикасы Министерсттік және акимарт министерлігі. Тік комитет. Альманах. 2006ж.
10. Коркем әдебиет. Альманах кітап 2006ж.
11. Кайнар мектепке дейінгі балабакша жағдайында оқыту, тәрбиелеу және даңыту багдарламасы. Альманах 2006ж.
12. Оғебасы және балабакша журналдары 2005-2010ж.
13. Отегілеу Е. «Жаттаптақ» 2001ж.

«Келесін»:

«Балбұлак» МДУ-ның мемлекеттік
органды тобына ариалдан «Суреттер әлемінде» бағдарламасы

«2021» жыл

«Балбұлак» МДУ-ның мемлекеттік
органды тобына ариалдан «Суреттер әлемінде» бағдарламасы

Х.К.Калжапова

«22 08» 2021 жыл

«Балбұлак» мектепке дейнігі үйімі мемлекеттік коммуналық қызметоры
органды тобына ариалдан «Суреттер әлемінде» бағдарламасы.

(Варианттың бағдарлама) 2021-2022 оку жылы

Тәрбиесі: Г.Х.Ногуманова

Карабұлак аудиты

2021 жыл

Бағдарламандың іске асыру иысандары мен әмбеттері

№	Текущий быйы	Бағдарламаның міндеттер	Бағдарламандың іске асыру шыныштары	Бағдарламандың іске асыру әмбеттері
1	«Күз сыйныш»	Балапарда күз мезгілінің ерекшеліктермен танасытуру.	Күздің бак корыні. Күз және жеміс-көкөнің сүреттерімен мұлжылар. Ойнаң: «Гажайып коржаны».	Түсінілір, сұрак-жазуап серітігу сәті, коршақшылау.
2	«Добым, добым дөңгелек»	Балапарға тобымынаны ойнауда арналған дөңгелер тұрағын түсінік беру. Ор түрлі пішінде дөңгелерді, түзделік арқада мүсіндеуге үйрету. Үсек көл кімбіл - кочылтыстарын, тілжік корлардың, ойдау дағдарларын дамыту.	Түсінілір, көрсету, сұрак-жазуап серітігу сәті, коршақшылау.	Ор түрлі, әр түрлі дөңгелар.
3	«Жүзік»	Балапарға зертгерлік онег тұрағын түсінік беру. Созілік корлардың бейнелі дүрасы жеткізбе болу. Ісектерліктерін, шығармашылық киешілдердің дамыту.	Зертгерлік бүйіншілер, шілдек, белгілік, жүзік	Түсінілір, көрсету, сұрак-жазуап серітігу сәті, коршақшылау.
4	«Алтын балық»	Балапарға балық тұрағын жан-жакты түсінік беру, тіршілік ортастамен таныстырудар, алакан арасынан салып домбақтаудау, жашыну, жашындаудау, есү тәсілдерін жаһастырудар. Мүсіндеуде спусқақ кімбыл-кошымастарының сүттілігін калыптастыру, бірнеше боліктен тұратын заттарды бір-біріне біріктіруді дамыту.	Балықтардан сүреттері, аквариум.	Түсінілір, көрсету, сұрак-жазуап серітігу сәті, коршақшылау. Д/о: «Балық болып жүрмеліз»
5	Уй жануары «Козы»	Түзделік камырмен дүрас жасайдын болуға үйрету. Киялдардың дамыту. Козданы мүсіндей алуға үйрету. Саусак маторикаларын дамыту.	Түзделік камыр, сүлгі, тақтайна.	Мусін, Уй жануары. Д/о: «Копнакан»
6	«Үйрек»	Түзделік камырмен дүрас жасайдын болуға үйрету. Киялдардың дамыту. Үйректі мүсіндей алуға үйрету.	Түзделік камыр, сүлгі, пластилин тақтайна.	Мусін, Уй жануары. Д/о: «Күстар болып шамамың»
7	«Шыршага арналаған ойыншылдар»	Балапардан кыс тұрағын түсінілік көнегін, жыны мешіттің ерекшелігін аныара болтуға үйрету. Коршақшы орталығын табигат оғерістерін жақыратада болтуға үйрету. Саусак маторикаларын дамыту.	Кыс мезгілінің сүреттері. Түзделік камыр, сүлгі. Тақтайна	«Кыс» олеции оку А.Кұнанбаев